

УДК 373.5.016:821.161.2

DOI: 10.12958/2227-2844-2022-1(349)-1-193-202

Слижук Олеся Алімівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури
Запорізького національного університету,
м. Запоріжжя, Україна.
olesja_2014@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-7696-6157>

ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В 5-6 КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Потреба реформування літературної освіти в Україні виникла внаслідок зміни законодавчої бази, орієнтованої на рецепцію загальноєвропейських тенденцій навчання мовно-літературної галузі, застосування нових педагогічних технологій. Зрозуміло, що швидкий розвиток інформаційних технологій викликав швидке зростання обсягів інформації, у якій сучасні учні мають орієнтуватися. Розширюється перелік функцій, що виконує читання художньої літератури в розвитку особистості протягом усього її життя. Навчання мовно-літературної галузі за концепцією «Нова українська школа» спрямоване на формування ключових і предметних компетентностей, серед яких – використання інформаційно-цифрових засобів, уміння безпечного їх застосування для виконання навчальних завдань. У зв'язку з цим виникає потреба впровадження елементів медіаосвіти на всіх етапах шкільного навчання, мета якого – «всебічно підготувати дітей і молодь до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою медіа, формувати у громадян медіаінформаційну грамотність і медіакультуру відповідно до їхніх вікових, індивідуальних та інших особливостей» (Концепція впровадження медіаосвіти в Україні, 2016).

Зараз триває процес інтеграції медіакомпетентності у навчання освітніх галузей у початковій, базовій середній, старшій профільній ланках українських шкіл. Одним із масштабних міжнародних проєктів, у межах якого відбувається інтеграція освіти й медіа, є «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», який реалізується з 2018 року IREX (Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів) та Міністерством освіти і науки України, за підтримки посольств США й Великобританії. Досвід впровадження інфомедійної грамотності в освітній процес, зокрема й під час навчання мовно-літературної галузі, висвітлений у наукових та методичних публікаціях Л. Борбель, Ю. Філіп (Борбель, Філіп, 2021), О. Кучерук (Кучерук, 2020), О. Семенов

(Семенов, Ячменик, 2019), М. Ячменик (Ячменик, 2020) та ін. Л. Борбель, Ю. Філіп зазначають, що «інфомедійна грамотність є результатом цілеспрямованої медіаосвіти» (Борбель, Філіп, 2021, с. 13). Вважаємо, що у закладах загальної середньої освіти процес формування інфомедійної грамотності можливий і в процесі цілеспрямованої медіаосвіти, і під час вивчення окремих освітніх галузей. Зокрема, О. Кучерук пропонує систему формування інфомедійної грамотності в процесі мовної освіти «на засадах компетентнісного підходу, діалогової комунікації, електронної лінгводидактики та ідей медіаосвіти» (Кучерук, 2020, с. 9), О. Шуневич виділяє когнітивний, діяльнісний та емоційно-ціннісний компоненти медіаграмотності в контексті навчання української мови, білоруська дослідниця А. Лозіцька вважає медіаосвіту одним із ефективних засобів формування читацької грамотності (Лозіцька, 2018). Завдяки участі у проєкті «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», ми мали змогу проаналізувати його методичні матеріали, запропоновані вчителям української мови та літератури, та врахувати загальні принципи медіаосвіти в процесі розробки модельної навчальної програми з української літератури (Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи», 2021).

Мета статті полягає в розгляді шляхів інтеграції інфомедійної грамотності в літературну освіту учнів 5-6 класів нової української школи та умов, за яких цей процес буде ефективним.

У процесі дослідження ми спиралися на аналіз досвіду науковців та вчителів української мови та літератури, а також на власні спостереження за процесом навчання української літератури в пілотних закладах загальної середньої освіти.

Інфомедійна грамотність, на думку О. Кучерук, інтегрує в собі кілька компонентів: «інформаційну грамотність, медіаграмотність, критичне мислення, соціальну толерантність, стійкість до впливів медіа на наші емоції, фактчекінг, цифрову безпеку, візуальну грамотність, інноваційність, креативність» (Кучерук, 2020, с. 10).

Інфомедійна грамотність – це синтез і результат основних освітніх компонентів, які сприяють формуванню в учнів навичок працювати з різними видами інформації та послуговуватися різними видами медіа в процесі навчання та для задоволення особистих потреб.

У методичних матеріалах названого проєкту для вчителів представлено шляхи інтеграції інфомедійної грамотності. Триває процес їх апробації під час навчання різних шкільних предметів, зокрема й української літератури. З-поміж них під час вивчення української літератури у 5-6 класах гімназії (адаптаційний цикл) вважаємо доцільними такі:

- розвиток критичного мислення;
- ідентифікація власних стереотипів;
- аналіз та створення візуальних джерел;
- пошук і перевірка інформації;

– створення власних медіаповідомлень та інших медіапродуктів.

У процесі розробки навчально-методичних матеріалів з української літератури для пілотних 5 класів Нової української школи (НУШ) у 2021-2022 навчальному році було використано пропонувані у проекті підходи та поєднано їх з іншими методичними напрацюваннями.

Більшість завдань у навчально-методичному посібнику з української літератури спрямована на розвиток навичок критичного читання й осмислення літературних творів. Вони становлять цілісну систему, яка допомагає учням зрозуміти художній текст і підтекст, закладений у ньому. Наприклад, у процесі вивчення української народної казки «Яйце-райце» пропонуємо використати запитання й завдання різних типів:

– на передбачення: «Чи стане орел, на твою думку, у пригоді стрільцеві?», «За якої умови зміїна дочка погодилася допомогти синові стрільця? Як ти думаєш, чи зможе вона посприяти у виконанні завдань змії?», «Як ти гадаєш, чи вдасться синові стрільця та зміїній дочці втекти від переслідування?», «Про що попросила зміїна дочка сина стрільця? Як ти думаєш, чи виконає він її прохання?»; «Чи можна було передбачати щасливий кінець казки? Чому?»;

– репродуктивні: «Кого жайворонки і миша залучили до розв'язання своєї суперечки?», «По скільки разів повторюються важливі події у казці? Коротко перекажи ці епізоди», «Чи виконав орел обіцянку, дану стрільцеві?»;

– аналітичні: «Що стало причиною війни між царем-жайворонком і царицею-мишею? Чому ніхто не міг їх розсудити?», «Хто, на твою думку, є переможцем у цій війні?», «Чому стрілець пожалів орла?», «Чому лише батько орла згодився віддати яйце-райце стрільцеві?»;

– конструктивні: «Чи став стрілець щасливим, коли забагатів? Поясни свою думку», «Чи можуть події, зображені в казці, відбуватися в реальному житті? Поясни свою думку»;

– дослідницькі: «Яке «магічне число» трапилося тобі в прочитаному уривку? Яке прислів'я є у ньому? Як ти розумієш його зміст?»; «Розкажи, які звичаї і традиції, описані в казці, тобі хотілося б продовжувати у своїй родині».

Розвиток аналітичних умінь учнів відбувається й завдяки використанню навчальних завдань, спрямованих на ідентифікацію й подолання стереотипів. Це, здебільшого, аналіз поведінки (вчинків) образів персонажів. Так, у 5 класі вивчаються літературні твори класичної й сучасної літератури, в яких яскраво змальовані психологічні проблеми підлітків, які є стереотипними для суспільства. На прикладі їх вирішення можливе формування в учнів алгоритму аналізу й подолання стереотипів, навичок емоційно-етичного інтелекту. Під час читання й аналізу оповідання Бориса Грінченка «Украла» доцільно звернутися до аналізу вчинку головної героїні Олександри за допомогою обговорення

питань: «Про які риси характеру свідчить поведінка Олександрі?», «Які почуття в тебе виникли під час читання епізоду розмови вчителя з дівчинкою?», «Які обставини, на твою думку, спонукали її взяти чужу їжу?», «Чи є Пріська справжньою подругою Олександрі? Свою думку обґрунтуй», «Чому школярі підтримали позицію Пріської? А чому вони засудили вчинок Олександрі?», «Які думки і почуття викликало у тебе оповідання Б. Грінченка «Украла»?», «Що допомогло дітям змінити своє ставлення до Олександрі?», «Які рядки твору свідчать про те, що змінилися всі діти в класі? Яку роль у цих змінах відіграв учитель Василь Митрович?», «Чи можна, на твою думку, судити про людину лише за одним її вчинком?», «Чи хотів/хотіла б ти товаришувати з Олександрою? Чому? Які риси характеру тобі в ній подобаються? А як би ти допоміг/допомогла цій дівчинці?». Подолання стереотипного мислення сприяє всебічному розвитку учнів, допомагає подолати замкненість і відстороненість, байдужість до соціальних проблем.

Проявом стереотипного мислення може бути дискримінація за різними ознаками: гендерними, віковими, приналежністю до певної соціальної групи. Наприклад, у повісті Зірки Мензатюк «Таємниця козацької шаблі» можемо проаналізувати епізоди, коли Антипоко робить спроби використати довірливість Наталочки Руснак для реалізації своїх планів. Учні переконуються, що не всі знайомі можуть бути друзями, що намагання обдурити дорослих закінчується неприємними ситуаціями, за які буває соромно, як це сталося із головною героїнею повісті. Демонстрація наслідків дискримінації на прикладах поведінки персонажів літературних творів допомагає долати стереотипне мислення й сприяє формуванню навичок етичного спілкування.

Оволодінню інфомедійною грамотністю сприяє аналіз та створення візуальних джерел, формування розуміння контексту, в якому вивчаються літературні твори, авторства творів різних видів мистецтва. Наприклад, під час вивчення казки Лесі Українки «Лелія» пропонуємо звернутися до аналізу візуального контенту – ілюстрацій Лариси Іванової, картин відомих художників та осмислити їх взаємозв'язок за допомогою запитань та завдань: «Розглянь картину К. Білокур «Квіти за тином». Поділися своїми враженнями про цей твір зі своїми однокласниками /однокласницями», «Знайди у тексті казки «Лелія» опис грядочки з квітками Мар'яни. Чи нагадує тобі опис цих квітів зображення на картині художниці? Чим саме?», «Ознайомся з картиною англійського художника ХІХ ст. К. Волтера «Лілії Мадонни в саду». Знайди в тексті казки опис панського саду під час першої подорожі Павлуся з Лелією. Порівняй зображення на картині англійського художника та опис саду в казці. Що їх об'єднує? Зверни увагу на виразність білого кольору в тексті казки та на полотні».

У процесі виконання дослідницьких завдань під час навчання української літератури учні мають можливість розвивати самостійність у пошуку й перевірці інформації. Одним із етапів у багатьох завданнях є

пошук додаткової інформації про ту чи іншу постать, явище, процес. Це сприяє розширенню інформаційного поля учнів, допомагає формувати навички фактчекінгу, відділяти факти від суджень, вирізняти правдиву інформацію та маніпулятивний контент. Наприклад, із вивченням казки «Микита Кожум'яка» Олександра Олеся можна пов'язати завдання – розповісти про одного із уславлених в історії спортсменів-борців, силачів. Це спонукатиме учнів до пошуку інформації про них в історичних та науково-популярних джерелах. Вони також дізнаються і про види спортивної боротьби, і про сучасних спортсменів-силачів, учасників олімпійських та інших міжнародних змагань.

Значно урізноманітнює освітній процес під час навчання української літератури створення власних медіаповідомлень та інших медіапродуктів: мультимедійних презентацій, ілюстрацій, колажів, лепбуків тощо: фотопрезентації пейзажів рідної природи, рекламний плакат або відеоролик про важливість охорони природних ресурсів Землі, її тваринного і рослинного світу, фотоколажі про життя безпритульних тварин «Друзі, які завжди поруч», про своє шкільне життя тощо. Усі ці медіа, створені учнями, ідейно й тематично переплітаються із літературними творами, що вивчаються за новою модельною програмою з української літератури для 5-6 класів НУШ (Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи», 2021).

Напрямами інтеграції інфомедійної грамотності у процес навчання української літератури є розробка вправ із розвитку критичного й аналітичного мислення молодших підлітків; продумана система роботи з текстами художніх творів, осмисленої спільної читацької діяльності; виконання дослідницьких завдань, які дають можливість розширити межі інформаційного поля; залучення широкого мистецького контексту, доступність якого уможливорює використання різних видів медіаресурсів.

Найважливішу роль у процесі навчання української літератури з урахуванням сучасних освітніх тенденцій та вимог інформатизованого суспільства відіграє підготовлений до сьогочасних викликів учитель-словесник. О. Кучерук також наголошує на цьому: «Конкурентоспроможний педагог має не лише знати свою навчальну дисципліну, а й бути готовим креативно розкривати її, навчати з використанням освітніх електронних ресурсів, інтернетних сервісів і цифрових платформ. Окреслена проблема не втрачає актуальності через постійний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій» (Кучерук, 2020, с. 10).

Інформаційно-цифрова компетентність сучасного вчителя української мови та літератури має постійно вдосконалюватись, адже вона є однією із ключових в освітньому процесі НУШ. Ю. Запорожцева вважає, що «використання ІКТ надає можливість значно підвищити продуктивність навчання за рахунок доцільного дозування та доступності нової інформації, мінімізації сторонніх шумів, оперативного взаємозв'язку джерела навчальної інформації та учасників освітнього

процесу, адаптації темпу навчання учбового матеріалу до можливого рівня його сприйняття особистістю певної вікової групи, урахування індивідуальних стилів навчання та здібностей кожного, ефективного поєднання індивідуального, парного та групового режимів роботи» (Запорожцева, 2019, с. 81).

Уміння вчителя-словесника використовувати у процесі навчальної взаємодії цифрові сервіси та онлайн-інструменти урізноманітнює освітній процес, дає можливість для розвитку креативності, творчої активності учнів, уміння добирати інформацію про літературу й інші види мистецтва з відкритих джерел, використовувати медіаресурси для залучення контекстуальних зв'язків. Найбільш поширеними у практиці роботи вчителів є сервіси для створення «хмаринки слів» (Word It Out, Word Cloud Generation, Word Art, AnswerGarden тощо), ментальних карт (XMind, FreeMind, iMindMap, MindJet Mindmanager, Edrow Mind Map, Visual Mind тощо), інтерактивних плакатів (Thinglink, Glogster EDU, H5P тощо), коміксів (Bitstrips, Canva, Write Comics, Pixton, StoryboardThat тощо).

Отже, інтеграція інфомедійної грамотності у процес навчання української літератури в 5-6 класах НУШ сприяє розвитку читацької компетентності учнів, а також створенню цілісної системи знань, уявлень про сучасний світ і своє місце в ньому, ціннісних орієнтирів, прагнення для саморозвитку й самовдосконалення.

Перспективними напрямками наукових досліджень інтеграції інфомедійної грамотності в процесі навчання української літератури є пошук та розробка нових шляхів для реалізації цього сучасного підходу у власне базовій середній освіті (7-9 класи) та профільній старшій школі.

Список використаної літератури

1. Борбель Л. А., Філіп Ю. Л. Розвиток та формування медіакомпетентності учнів із метою самоактуалізації особистості в умовах глобального медіапростору. *Інфомедійна грамотність – невід'ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей* / редкол.: В. Ф. Іванов та ін. Київ : Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. С. 22–27. **2. Запорожцева Ю. С.** Інформаційно-цифрова компетентність як складник сучасного навчально-виховного процесу. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 12. Т. 1. 2019. С. 79–82. **3. Концепція** впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) від 21 квітня 2016 р. № 1-2/7-110. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/. **4. Кучерук О.** Інтегрування інфомедійної грамотності в простір мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2020. № 3. С. 9–12. **5. Лозицька А.** Медіаосвіта як ефективний засіб формування читацької грамотності учнів на уроках літератури. *Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи* : збірник статей шостої Міжнародної науково-

методичної конференції. Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. С. 114–124. **6. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. Іванов В. Ф., Волошенюк О. В.; наук. ред. Різун В. В.** Київ : Центр вільної преси, 2012. 354 с. **7. Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти / Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.** (2021). Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Yatsenko.ta.in.14.07.pdf>. **8. Семенов О. М., Ячменик М. М.** Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти : монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с. **9. Шуневич О. М.** Шляхи формування медіаграмотності в процесі навчання учнів української мови. *Український педагогічний журнал*. 2017. № 4. С. 103–110. **10. Ячменик М. М.** Підготовка майбутнього вчителя української мови і літератури: інтеграція проекту IREX «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». *Фізико-математична освіта*. 2020. Вип. 3 (25). Ч. 2. С. 113–118.

References

- 1. Borbel, L. A., & Filip, Yu. L.** (2021). Rozvytok ta formuvannia mediakompetentnosti uchniv iz metoiu samoaktualizatsii osobystosti v umovakh hlobalnoho mediaprostoru [Development and formation of students' media competence in order to self-actualize the individual in the global media space]. *Infomediina hramotnist – nevidiemna skladova navchalnoho protsesu zakladu vyshchoi osvity – Information media literacy – an integral part of the educational process of higher education*. (pp. 22-27). Kyiv: Akademiia ukrainskoi presy, IREX, Tsentri Vilnoi presy [in Ukrainian].
- 2. Zaporozhtseva, Yu. S.** (2019). Informatsiino-tsyfrova kompetentnist yak skladnyk suchasnoho navchalno-vykhovnoho protsesu [Information and digital competence as a component of the modern educational process]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*, 12, 2, 79-82 [in Ukrainian].
- 3. Kontseptsiiia vprovadzhennia mediaosvity v Ukraini (nova redaktsiia)** vid 21 kvitnia 2016 r. № 1-2/7-110 [The concept of implementing media education in Ukraine (new edition) of April 21, 2016 № 1-2/7-110]. (2016). Retrieved from http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiiya_vprovadzhennya_mediaosvity_v_ukraini_nova_redaktsiia/ [in Ukrainian].
- 4. Kucheruk, O.** (2020). Intehruvannia infomediinoi hramotnosti v prostir movnoi osvity [Integration of infomedia literacy in the space of language education]. *Ukrainska mova i literatura v shkoli – Ukrainian language and literature at school*, 3, 9-12 [in Ukrainian].
- 5. Lozitska, A.** (2018). Mediaosvita yak efektyvnyi zasib formuvannia chytatskoi hramotnosti uchniv na urokakh literatury [Media education as an effective means of

forming students' reading literacy in literature lessons]. *Praktychna mediahramotnist: mizhnarodnyi dosvid ta ukraïnski perspektivy – Practical media literacy: international experience and ukrainian perspectives*. (pp. 114-124). Kyiv: Tsentr Vilnoi Presy, Akademiia ukraïnskoï presy [in Ukrainian].

6. Mediaosvita ta mediahramotnist [Media education and media literacy]. (2012). Kyiv: Tsentr vilnoi presy [in Ukrainian].

7. Modelna navchalna prohrama «Ukraiïnska literatura. 5-6 klasy» dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity [Model curriculum «Ukrainian literature. Grades 5-6» for general secondary education institutions]. (2021). Retrieved from https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni_prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Yatsenko.ta.in.14.07.pdf [in Ukrainian].

8. Semenoh, O. M., & Yachmenyk, M. M. (2019). *Movno-metodychna pidhotovka maibutnoho vchytelia-slovesnyka do vykorystannia zasobiv mediaosvity* [Linguistic and methodical preparation of the future teacher-linguist for the use of media education]. Sumy: Vydavnytstvo SumDPU imeni A. S. Makarenka [in Ukrainian].

9. Shunevych, O. M. (2019). *Shliakhy formuvannia mediahramotnosti v protsesi navchannia uchniv ukraïnskoï movy* [Ways of formation of media literacy in the process of teaching students the Ukrainian language]. *Ukraiïnskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian pedagogical journal*, 4, 103-110 [in Ukrainian].

10. Yachmenyk, M. M. (2020). *Pidhotovka maibutnoho vchytelia ukraïnskoï movy i literatury: intehratsiia proiektu IREX «Vyvchai ta rozrizniai: info-mediïna hramotnist»* [Preparation of the future teacher of Ukrainian language and literature: integration of the IREX project «Study and distinguish: info-media literacy»]. *Fizyko-matematychna osvita – Physical and mathematical education*, 3 (25), 2, 113-118 [in Ukrainian].

Слижук О. А. Інтеграція інфомедійної грамотності у процес навчання української літератури в 5-6 класах Нової української школи

У статті розкрито основні принципи та шляхи формування інформаційної та медійної грамотності учнів під час навчання української літератури в адаптивному циклі базової середньої освіти. Здійснено аналіз методичних матеріалів та наукової літератури про досвід впровадження інфомедійної грамотності в освітній процес. Узагальнено та обґрунтовано прийоми інтеграції художніх текстів та інших видів медіатекстів у процесі вивчення української літератури. З'ясовано, що застосування сучасних технологій розвитку критичного мислення, використання різних типів медіатекстів сприяють формуванню в учнів 5-6 класів читацької компетентності, розвивають навички роботи з інформацією, отриманою з художніх творів. У результаті такої системи роботи – учні 5-6 класів усвідомлено сприймають та аналізують літературні твори, розуміють їх актуальність, співвідносять із загальнокультурним контекстом, можуть виявити факти

реальної дійсності, відображені у творах, та судження письменника про них.

Ключові слова: інформація, медіаграмотність, літературна освіта, читацька компетентність, Нова українська школа.

Сльжук О. А. Интеграция инфомедийной грамотности в процесс обучения украинской литературе в 5-6 классах Новой украинской школы

В статье раскрыты основные принципы и пути формирования информационной и медийной грамотности учащихся при обучении украинской литературы в адаптивном цикле базового среднего образования. Проведен анализ методических материалов и научной литературы об опыте внедрения инфомедийной грамотности в образовательный процесс. Обобщены приемы интеграции художественных текстов и других видов медиатекстов в процессе изучения украинской литературы. Выяснено, что применение современных технологий развития критического мышления, использование различных типов медиатекстов способствуют формированию читательской компетентности, развивают навыки работы с информацией, полученной из художественных произведений. В результате – учащиеся осознанно воспринимают и анализируют литературные произведения, понимают их актуальность, соотносят с общекультурным контекстом.

Ключевые слова: информация, медиаграмотность, литературное образование, читательская компетентность, Новая украинская школа.

Slyzhuk O. Integration of Infomedia Literacy in the Process of Teaching Ukrainian Literature in Grades 5-6 of the New Ukrainian School

The article reveals the basic principles and ways of forming information and media literacy of students during the study of Ukrainian literature in the adaptive cycle of basic secondary education. The analysis of methodical materials and scientific literature on the experience of introducing info media literacy in the educational process is carried out. The methods of integration of literary texts and other types of media texts in the process of studying Ukrainian literature are generalized and substantiated. It was found that the use of modern technologies for the development of critical thinking, the use of different types of media texts contribute to the formation of students in grades 5-6 reading competence, develop skills in working with information obtained from works of art. Areas of integration of information literacy in the process of teaching Ukrainian literature are the development of exercises to develop critical and analytical thinking of younger teenagers and attracting a broad artistic context, the availability of which allows the use of different types of media resources. The most important role in the process of teaching Ukrainian literature, taking into account modern educational trends and the requirements

of an informative society, is played by a teacher of Ukrainian language and literature prepared for the current challenges. As a result of such a system of work – students of 5-6 grades consciously perceive and analyse literary works, understand their relevance, relate to the general cultural context, can identify facts of reality reflected in the works and the writer's judgments about them.

Key words: information, media literacy, literary education, reading competence, New Ukrainian school.

Стаття надійшла до редакції 13.01.2022 р.

Прийнято до друку 28.02.2022 р.

Рецензент – д. п. н., доц. Грицак Н. Р.